

Bernard Cornwell

VÁLEČNÍCI BOUŘE

Anglií zní řinkot zbraní boje mezi vikingsy a Sasy

VÁLEČNÍCI
BOUŘE

Bernard Cornwell

VÁLEČNÍCI BOUŘE

Přeložil Jiří Beneš

Věnováno Philovi a Robertovi

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2016

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2015 Bernard Cornwell

Mapa © 2015 by John Gilkes

All rights reserved.

Z anglického originálu *Warriors of the Storm*
(First published by HarperCollinsPublishers, London, 2015)

přeložil © 2016 Jiří Beneš

Redakce textu: Růžena Steklačová

Jazyková korektura: Jan Řehoř

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-817-9 (pdf)

OBSAH

MAPKA

6

MÍSTNÍ NÁZVY

7

ČÁST PRVNÍ

Plameny na řece

9

ČÁST DRUHÁ

Hradba duchů

141

ČÁST TŘETÍ

Válka bratrů

229

HISTORICKÁ POZNÁMKA

301

MÍSTNÍ NÁZVY

Způsob psaní jmen v anglosaské Anglii byl kolísavý, proměnlivý a nejistý, bez důsledností a zásad i pokud šlo o názvy samy. Londýn byl tedy uváděn a zaznamenáván jako Lundonia, Lundenberg, Lundenne, Lundene, Lundewic, Lundenceaster či Lundres. Uvědomuji si, že někteří čtenáři by nepochybně dali přednost jiným názvům, než jaké uvádím v následujícím přehledu i v celé své knize, ale já jsem obvykle využil prapísemných znění, která jsem našel v *Oxford Dictionary of English Place-Names* (*Oxfordském slovníku místopisných názvů*) pro léta nejbližší období 871–899 n. l. nebo do něho spadající. Ani toto řešení však není zcela spolehlivé. V roce 956 se např. Hayling Island psal dvěma různými způsoby – Heilincigae a Hæglingaiggæ. A ani já jsem nebyl vždy důsledný, takže jsem dal přednost moderní Anglii (England) před názvem Englaland a místo Norðhymbralond užívám názvu Northumbrie, abych nevyvolal dojem, že hranice či meze starodávného království se shodují s hranicemi dnešního hrabství. Takže i tento seznam, stejně jako způsob psaní názvů samých, je kolísavý a nedůsledný.

Æskův kopec	Ashdown, hrabství Berkshire
Alencestre	Alcester, hrabství Warwickshire
Beamfleot	Benfleet, hrabství Essex
Bebbanburh	hrad Bamburgh, Northumbrie
Brunanburh	Bromborough, hrabství Cheshire
Cair Ligualid	Carlisle, hrabství Kumbrie
Ceaster	Chester, hrabství Cheshire
Cent	Kent
Contwaraburg	Canterbury, hrabství Kent

Cumbraland	hrabství Kumbrie
Dunholm	Durham, hrabství Durham
Dyflin	Dublin, Eire
Eads Byrig	Eddisbury Hill, hrabství Cheshire
Eoferwic	York, hrabství Yorkshire
Gleawecestre	Gloucester, hrabství Gloucestershire
Hedene	řeka Eden, hrabství Kumbrie
Horn	Hofn, Island
Hrothwulf's farm	Rocester, hrabství Staffordshire
Jorvik	York, hrabství Yorkshire
Ledecestre	Leicester, hrabství Leicestershire
Liccelfeld	Lichfield, hrabství Staffordhire
Lindcolne	Lincoln, hrabství Lincolnshire
Loch Cuan	Strangford Lough, Severní Irsko
Lundene	Londýn
Mæse	řeka Mersey
Mann	ostrov Man
Sæfern	řeka Severn
Strath Clota	Strathclyde, Skotsko
Use	řeka Ouse
Wiltuncir	hrabství Wiltshire
Wintanceaster	Winchester, hrabství Hampshire
Wirhealum	poloostrov Wirral, hrabství Cheshire

ČÁST PRVNÍ
Plameny na řece

Kapitola první

Ve tmě vyšlehl oheň. Jeho zář sežehla noční oblohu, jas hvězd pohasl a nad krajem mezi řekami se táhly husté chuchvalce kouře.

„Problém,“ řekl Finan, když mě vzbudil. Jenom to.

Eadith se ke mně přitiskla, ale já jsem ji odstrčil. „Zůstaň tady,“ řekl jsem jí. Vylezl jsem zpod teplé houně, přehodil si přes ramena plášť z medvědí kůže a následoval Finana na ulici. Nesvítil měsíc a o to jasnější se zdála zář odražená od příkrovu kouře, který noční vítr unášel do vnitrozemí. „Je třeba posílit muže na hradbách,“ poznamenal jsem.

„To jsem už zařídil,“ odpověděl Finan.

Na mě tedy zbylo, jen abych zaklel. Tak jsem to udělal.

„To je Brunanburh,“ řekl Finan a já jsem zaklel ještě jednou.

Na hlavní ceasterské ulici se už shromažďovali lidé. Také Eadith, zachumlaná v plášti, vyšla ven a její rudé vlasy zářily ve světle lamp u vchodu do kostela.

„Co je to?“ zeptala se rozespale.

„Brunanburh,“ odpověděl Finan. Eadith na chvíli vysunula ruku zpod pláště, pokřižovala se, ale znovu si plášť přitáhla k nahému tělu.

„Loki!“ vyrazil jsem ze sebe vztekle. Křesťané by možná řekli, že Loki je bůh ohně nebo něco na ten způsob. Jenže kromě toho je Loki ten nejprohnanější, nejúskočnější a nejzákladnější z bohů, mizera, který nás podvádí, zrazuje a škodí, kde může. A oheň je jeho dvousečná zbraň. Od ohně se šíří blahodárné teplo a dá se na něm vařit, ale také může popálit nebo zabít. Dotkl jsem se Thorova kladiva pověšeného na krku. „Je tam Æthelstan,“ řekl jsem.

„Pokud zůstal naživu,“ dodal Finan.

Teď v noci se nedalo nic rozumného podniknout. Do Brunanburhu to

na koni trvalo málem půl dne a ve tmě přes lesy by to bylo ještě mnohem déle. Navíc bychom zřejmě padli do léčky nastražené těmi, kteří vzdálený burh zapálili. A tak jediné, co jsme mohli dělat, bylo držet stráž na ceasterských hradbách pro případ, že by na ně za ranního úsvitu zaútočil neznámý nepřítel.

Ale i kdyby, žádný strach jsem z toho neměl. Ceaster postavili Římané a bylo to nejsilněji opevněné město v celé Británii. Útočníci by museli překonat vodní příkop, pak opřít o vysokou kamennou zeď žebře a po nich se pokusit hradby zlét. Věděl jsem, že severané odjakživa útočí na pevnosti neradi, ale Brunanburh byl v plamenech a kdo mohl vědět, co nám přinese ráno. Brunanburh byl náš nejnovější burh, který postavila vládkyně Mercie Æthelflaed, aby střežil řeku Mærse, jež nabízela lodím severanů nejsnazší cestu do vnitrozemí Británie. V minulých letech bylo na Mærse rušno a lodě s dračími hlavami na přídi, které se prodíraly proti proudu, dodávaly do věčných bojů mezi severany a Sasy nové a nové bojovníky. Brunanburh však tenhle proud nepřátel zastavil. Měli jsme tam flotilu dvanácti lodí a severané se jich naučili bát. A pokud nyní přistávali u západního pobřeží Británie, vyloďovali se ve Walesu nebo v nehostinném Cumbralandu severně od Mærse.

Ale ne dnes v noci. Dnes v noci zuřil oheň přímo na břehu Mærse.

„Obleč se,“ poručil jsem Eadith. Bylo jasné, že se spánkem je konec.

Dotkla se kříže posázeného smaragdy, který měla pověšený na krku. „Æthelstan,“ zašeptala, jako by se za něho modlila. Věděl jsem, že si získal její sympatie.

„Je buď živý, nebo mrtvý,“ řekl jsem. „A co z toho platí, se dozvíme až ráno.“

Vyjeli jsme ještě před rozedněním a v šedavém světle počínajícího úsvitu jsme po dlážděné cestě, procházející římským pohřebištěm, zamířili k severu. Vzal jsem s sebou šedesát mužů, přičemž všichni měli lehké rychlé koně, abychom mohli ujet, kdybychom narazili na vojsko skučících severanů. Sice jsem vyslal dopředu zvědy, ale nebyl čas čekat na jejich hlášení a teprve pak jet dál. Věděl jsem, že tentokrát bude naším jediným varováním jejich smrt. Opustili jsme římskou cestu a pokračovali po stezce lesem, kterou jsme už dříve projeli při častých cestách do

Brunanburhu. Obloha se od západu zatáhla a začalo drobně mžít. Déšť by Lokiho oheň uhasil, ale mženi na to nestačilo, takže kouř před námi stále stoupal, jako by se nám vysmíval a zval nás dál.

A pak jsme v místě, kde běžná krajina přechází v bažinaté nánosy kolem ústí řeky, vyjeli z lesa a v dálce západně od nás jsme na stříbřité hladině spatřili flotilu lodí. Mohlo jich být dvacet, možná třicet i víc, to se dalo těžko odhadnout, protože stály zakotvené těsně u sebe. Ale i z dálky jsem viděl, že jejich přídě zdobí typické severské obludy, orlí, dračí, hadí nebo vlčí hlavy. „Panebože!“ vyhrkl Finan.

Rozjeli jsme se po dobytčí stezce, jež se vinula mezi nízkými vrchy na jižním břehu řeky. Vítr nám fičel do tváří a v poryvech čeril hladinu Mærse. Stále jsme až k Brunanburhu nedohlédli, neboť pevnost ležela za návrším porostlým lesem, ale náhlý pohyb na kraji lesa prozradil, že tam někdo je. Mí dva zvědové obrátili koně a cvalem se vraceli k nám. Ti, kdo je vyplašili, zmizeli v husté spleti jarní zeleně a o chvíli později zazněl v šedavém deštivém ránu truchlivý zvuk rohu.

„To nehoří pevnost,“ řekl nejistě Finan.

Místo odpovědi jsem odbočil z cesty na louku a mířil dál od řeky. Oba zvědové už přijeli blíž. Od kopyt jejich koní odletovaly hroudy mokré půdy. „V tom lese jsou muži, pane!“ křikl jeden z nich. „Aspoň dvacet, možná víc!“

„Jsou připraveni na boj!“ dodal druhý.

„Co to znamená?“ zeptal se Finan.

„Že mají přilby, štíty a zbraně,“ odpověděl ten druhý.

Vedl jsem šedesát mužů na sever. Mezi námi a Brunanburhem se jako bariéra táhl pás mladých lesů, a pokud na nás nepřítel čekal, mohli jsme s jistotou počítat, že zatarasil stezku. Kdybychom pokračovali po ní, narazili bychom přímo na jejich štítovou hradbu dobře ukrytou mezi stromy. Ale tím, že jsme odbočili do vnitrozemí, jsem je chtěl donutit, aby vybrané místo opustili a přemístili se. Pobídl jsem tedy koně do lehkého cvalu. Můj syn jel po mé levé straně. „To nehoří pevnost!“ zvolal i on.

Kouř řídí. Stále stoupal za lesem jako šedá šmouha, která se rozplývala v nízkých mracích. Zdálo se, že se táhne od řeky, a pomalu jsem začínal souhlasit s Finanem a se svým synem, že to nehoří pevnost, ale loď.

Zřejmě naše! Ale jak se k nim útočníci dostali? Pokud se objevili ještě za denního světla, musela je posádka pevnosti uvidět a vyplout proti nim. A v noci se k nim dostat nemohli. Mærse je plná zrádných bahnitých mělčin a žádný kapitán si nemohl dělat naději, že dopluje tak daleko do vnitrozemí v tmavé bezměsíčné noci.

„Není to pevnost!“ zvolal znovu Uhtred. Mínil to jako dobrou zprávu, ale já jsem se obával, že pevnost už padla a její pevné palisády teď chrání hordu severanů. Proč by měli ničit ohněm to, co mohou využít?

Žádné nepřátele jsem v lese neviděl, ale to neznamenalo, že tam nejsou. Kolik jich asi může být? Třicet lodí? To by představovalo tisíc bojovníků, a ti musejí vědět, že z Ceasteru přijedeme. Kdybych byl jejich vůdcem, čekal bych hned za lesem, a z toho vyplývalo, že bych měl zpomalit a znovu vyslat dopředu zvědy. Jenže místo toho jsem koně ještě pobídl. Štít jsem měl zavěšený na boku a nechal jsem ho tam, pouze jsem povytáhl v pochvě Hadí dech, abych měl jistotu, že ho v případě potřeby mohu rychle tasit. Vřel ve mně hněv, a tak jsem hodil opatrnost za hlavu. Na druhou stranu mi instinkt říkal, že za lesem žádný nepřítel nečeká. Možná na nás byli opravdu připraveni na stezce v lese, a když jsem z ní uhnul do vnitrozemí, měli málo času zformovat štítovou hradbu na jiném místě. Pás lesa stále skrýval, co bylo za ním, a já jsem otočil koně a znovu zamířil k západu. Ponořil jsem se do jarní zeleně stromů, shýbal se pod větvemi a nechal koně, aby si vybíral cestu mezi stromy sám. Na kraji lesa jsem zastavil.

Nepřítel nikde.

Mí muži projeli podrostem a zastavili vedle mě.

„Díky bohu,“ řekl Finan.

Pevnost byla netknutá. Nad palisádami stále vlál bílý mercijský kůň a hned vedle praporec s Æthelflaedinou husou. Třetí praporec, nový, který jsem dal vyšít v Ceasteru, visel z palisády. Byl na něm wessexský drak, jenž svíral v jedné tlapě blesk, symbol prince Æthelstana. Chlapec chtěl mít na své vlajce křesťanský kříž, ale já jsem poručil, aby mu tam ženy vyšily blesk.

Stále ještě jsem Æthelstana považoval za chlapce, třebaže teď už to byl čtrnáctiletý nebo patnáctiletý muž. V posledních letech hodně vyrostl

a obvyklé chlapecké nezbednosti se mu dařilo krotit přibývajících zkušenostmi. Věděl jsem, že je dost těch, co si přejí Æthelstanovu smrt, a také on to věděl a navykl si být ostražitý. Byl to hezký mladík, aspoň to tvrdila Eadith, s výraznými rysy, vlasy černými jako havraní peří a všímavými očima. Pro mě to byl princ Æthelstan, zatímco pro ty, kteří si přáli jeho smrt, bastard z nemanželského lože.

A mnozí lidé jejich lžím věřili. Æthelstanovou matkou byla hezká centská dívka, která při jeho porodu zemřela, a otcem byl Edward, syn krále Alfreda a nynější král Wessexu. Edward se později oženil se západosaskou dívkou, s níž zplodil dalšího syna, a právě proto byl Æthelstan jistým mužům nepohodlný, zvláště když se proslýchalo, že není vůbec žádný bastard, neboť Edward se tehdy nechal s onou centskou dívkou tajně oddat. Ale ať už to byla pravda, či ne – přičemž já jsem měl dobrý důvod být si jistý tím, že řeči o Edwardově prvním manželství jsou pravdivé –, moc na tom nezáleželo, neboť v Edwardově království se našlo příliš mnoho těch, pro něž byl Æthelstan jako královský syn nežádoucí. Nedostalo se mu vychování ve Wintanceasteru jako ostatním Edwardovým potomkům, protože ho Edward poslal do Mercie. Tvrdil sice, že má chlapce rád, ale nezajímal se o něj a popravdě řečeno, Æthelstan byl i jemu nepohodlný. Byl to ætheling, nejstarší králův syn, ale měl mladšího nevlastního bratra, jehož pomstychtivá matka si přála Æthelstanovu smrt snad ze všech nejvíc, neboť stál jako překážka mezi jejím synem a wessexským trůnem. Já jsem však měl Æthelstana rád, dokonce tak, že jsem chtěl, aby podle práva prvorozeného dosedl na královský trůn on. Ale aby se mohl stát králem, musel se nejdříve naučit povinnostem bojovníka. To byl důvod, proč jsem mu svěřil velení pevnosti i brunanburhského loďstva.

A to už neexistovalo, protože lehlo popelem. Ještě teď stoupal kouř z ohořelých trupů u zbytků mola, na kterém jsme pracovali celý rok. Hluboko do příbřeží řeky jsme zarazili silné jilmové pilíře a na nich postavili lávku přes mělčinu, abychom mohli budovat vlastní přístavní molo, u něhož by bylo neustále připravené naše loďstvo. A teď bylo přístavní molo zničené a s ním i všechny naše krásné štíhlé lodě s vysokými příďemi. Čtyři z nich jsme měli vytažené na břeh nad přílivovou čáru, takže tam teď ležely a stoupal z nich kouř, zatímco ze zbývajících zůstala v mělké

vodě jen ohořelá žebra. A na konci trosek mola se u zčernalých pilířů houpany tři lodě s dračími hlavami na přídi. Dalších pět lodí stálo za nimi a posádky je proti říčnímu proudu a odlivu udržovaly na místě vesly. Zbývající plavidla nepřátelské flotily byla asi o půl míle dál proti proudu.

Na břehu, mezi námi a spáleným přístavním molem, se to jen rojilo muži. Muži ve zbroji, muži se štíty a helmicemi, muži s kopími a meči. Mohlo jich být asi dvě stě. Už předtím sehnali dohromady všecken dobytek, který našli, a teď zvířata na břehu poráželi, aby si mohli maso odvézt. Krátce jsem pohlédl na pevnost. Æthelstan velel sto padesáti mužům a ti teď stáli hustě na ochozu palisády, ale vůbec se nepokusili nepřítelům bránit v ústupu. „Pojďme pár těch bastardů zabít,“ řekl jsem.

„Myslíš?“ pohlédl na mě Finan, jako by mi chtěl připomenout, kolik jich je.

„Budou utíkat,“ odpověděl jsem. „Nechtějí bojovat o půdu, chtějí se dostat na lodě a s lupem odplout.“

Vytáhl jsem Hadí dech. Muži na břehu byli všichni peší a rozptýlení. Většina se sice nacházela v blízkosti spáleného konce přístavního mola, takže se mohli rychle seřadit do štítové hradby, ale zbývající stále poráželi a porcovali dobytek. A k těm jsem zamířil.

Cítil jsem, že mě zcela ovládá hněv. Velel jsem posádce v Ceasteru a Brunanburh k ní patřil. Byla to předsunutá pevnost, jejíž posádka se nechala překvapit a dopustila, aby nepřítel spálil její lodě. Proto mnou lomcoval hněv. Hněv, který si žádal krev. Políbil jsem jílec Hadího dechu, zasadil jsem koni ostruhy a v čele mužů s tasenými meči a napřáženými kopími jsem plným cvalem vyrazil z mírného svahu k řece. V tu chvíli jsem zalitoval, že nemám kopí, ale už bylo pozdě. Ti, co poráželi a porcovali dobytek, nás uviděli a pokusili se dát na útěk. Pokusili, protože půda kolem nich byla bažinatá a navíc jim překážel dobytek splašený nenadálým řevem a dusotem kopyt našich koní. V místě, kde se zčernalé zbytky přístavního mola dotýkaly pevné země, se největšímu houfu nepřítel podařilo utvořit štítovou hradbu. Jenže já jsem neměl v úmyslu s nimi bojovat. „Zajatce!“ zvolal jsem na své muže. „Berte zajatce!“

Jedna z lodí severanů se už blížila ke břehu, buď aby její posádka své druhy posílila, nebo jim pomohla uniknout. Z šedivé vodní hladiny se

s křikem zvedla hejna bílých ptáků a začala kroužit nad loukou, kde už stála narychlo zformovaná štítová hradba. Nad sevřenými štíty jsem uviděl korouhev, ale neměl jsem čas postřehnout, jaký nese znak, protože můj kůň se hnal přes cestu a dál na přibřeží. „Berte zajatce!“ houkl jsem znovu. Minul jsem místo, kde v rozdupaném zkrvaveném blátě ležel poražený volek, a vzápětí jsem vjel mezi prchající nepřátele a ranou plochou stranou čepele jsem srazil prvního z nich. Otočil jsem koně tak prudce, že se vzepjal, a jak opět padal na všechny čtyři, bodl jsem Hadím dechem druhého muže do hrudi. Čepel mu pronikla ramenem hluboko do těla a z úst se mu vyvalila krev. To už jsem kopl hřebce, aby mi pohybem pomohl vytrhnout meč z těla, a rozhlédl jsem se po další oběti. Postřehl jsem, že kolem mě projel Finan a pak i můj syn, který se vyklonil ze sedla a bodl jednoho z prchajících Havraním zobákem do zad. Jiný muž s divoce vytřeštěnými očima po mně máchl mečem, ale ráně jsem snadno uhnul a vzápětí mu Berg Skallagrimmrson vrazil kopí do zad takovou silou, že ho probodl skrz naskrz. Berg neměl přilbu a jeho světlé vlasy, ozdobené kůstkami z prstů a stuhami, mu splývaly až do půli zad. Pustil kopí a tasil meč. „Zničil jsem mu drátěnou košili, pane!“ křikl na mě a zazubil se.

„Potřebuju zajatce, Bergu!“

„Ano, ale nejdřív pár těch bastardů zabiju,“ odpověděl a se smíchem znovu vyrazil do boje. Byl to Nor, a přestože mu bylo teprve osmnáct nebo devatenáct let, měl už za sebou plavbu na ostrov ohně a ledu Horn daleko v Atlantském oceánu, bojoval v Irsku, ve Skotsku a ve Walesu a vyprávěl historky o tom, jak vesloval do vnitrozemí kraje plného březových lesíků, které prý rostou na východ od norské země. Vyprávěl mi, že tam žijí mraziví obři a vlci velcí jako hřebec. „Mohl jsem tam být tisíckrát mrtvý,“ prohlásil. Teď však byl naživu jen proto, že jsem se ho svého času ujal těsně předtím, než měl být jako zajatec zabit. Pak se stal mým přísežným mužem a nyní v mých službách jediným švihem meče utal hlavu severskému bojovníkovi. „Dobře jsem si meč nabrousil!“ křikl na mě.

Viděl jsem, že Finan je blízko okraje vody – dokonce tak blízko, že po něm jeden z mužů z blížící se lodi vrhl kopí. Zbraň se zapíchla do bahna a Finan se opovržlivě vyklonil ze sedla, vytrhl ji a vrátil se s ní k místu,

kde ležel v blátě zkrvavený nájezdník. Ohlédl se na loď, aby měl jistotu, že ho z ní pozorují, pak pozvedl kopí k ráně, ale najednou se zarazil a k mému překvapení zbraň odhodil. Seskočil z koně, poklekl k raněnému, promluvil s ním pár slov a potom vstal. „Je to zajatec!“ zvolal. „Potřebujeme zajatce!“

Z pevnosti zazněl roh. Otočil jsem se a uviděl jsem, že se bránou hrnou ven muži. Měli štíty, kopí a meče a byli připraveni utvořit štítovou hradbu, která by zatlačila štítovou hradbu nepřátel do vody. To však nebylo třeba, protože nájezdníci šli sami a brodili se kolem ohořelých pilířů ke svým lodím, aby se na ně vyškrábali. Ta, co připlula nejbliž, se zastavila a její veslaři jen čerili vesly mělkou vodu. Bylo vidět, že nemají chuť vystoupit na břeh a postavit se mým mužům, kteří na ně křičeli nadávky a čekali na kraji vody s tasenými meči a zkrvavenými kopími. K lodím s dračími hlavami se brodili další nepřátelé. „Nechte je!“ křikl jsem na své muže. Ano, chtěl jsem oheň svého hněvu uhasit krví, ale pak jsem si uvědomil, že kdybych se tu hrstku nepřátel v mělké vodě Mærse snažil pobít a přišel přitom třeba o tucet mužů, nic bych tím nezískal. Protože hlavní část loďstva nájezdníků už veslovala proti proudu a odplouvala. Abych je oslabil, potřeboval bych jich pobít stovky, ne těchhle pár.

Posádky nejbližších lodí se nám vysmívaly. Díval jsem se, jak vytahují své druhy na palubu, a uvažoval jsem, odkud připluli. Pobídl jsem koně a dojel až na samý okraj břehu. Z nejbližší lodě vylétlo kopí, ale žbluňklo do vody. Demonstrativně jsem zastrčil Hadí dech do pochvy, abych nájezdníkům ukázal, že považuju boj za skončený. Jakýsi mladík na lodi se rozmáchl, aby po mně vrhl další kopí, ale starší bojovník s šedivým vousem ho udeřil loktem do hrudi. Kývl jsem na toho staršího a zvedl jsem ruku na znamení, že jeho rozum oceňuju.

Takže co jsou zač? Odkud připluli? Věděl jsem, že nám to zajatci brzy řeknou. Měli jsme jich skoro dvacet a teď jim moji muži brali drátěné košile, přilby a všechno, co bylo nějak cenné. Finan znovu klečel u raněného a mluvil s ním. Rozjel jsem se k němu, ale náhle jsem koně zastavil a jenom jsem užasle zíral. Protože Finan vstal a na raněného muže, který se snažil chabě bránit, močil. „Finane!“ zavolal jsem.

Nedbal na mě. Znovu se svým zajatcem mluvil, teď už jsem zaslechl,

že irsky, a muž mu vztekle odpovídal tímž jazykem. Finan se zasmál a pak zřejmě raněnému vmetl do tváře další nadávky. Vyrážel slova ostře a zřetelně a držel přitom natažené prsty směrem k pomočené tváři muže, jako by na něj vrhal kletbu. Usoudil jsem, že ať se mezi nimi odehrálo cokoli, není to moje věc, a znovu jsem se otočil k řece a díval se na lodě na konci spáleného mola. Právě v tu chvíli vylezl na tu poslední muž se standartou. Měl drátěnou košili a na loď se dostal, až když mu jeho družové standartu vzali a pomohli mu nahoru. Teprve pak jsem tu standartu poznal a tomu, co jsem uviděl, jsem se zdráhal věřit.

Takže Haesten?

Ano, Haesten!

Jestli na světě existuje tvor zrádnější, nicotnější a slizčí než nejdopornější hovno, pak je to Haesten. Už je to dávno, co jsem se s ním setkal poprvé. Vlastně jsem mu tehdy zachránil život a on mi přísahal věrnost. Sevřel mi ruce na jílci Hadího dechu a odříkával slova přísahy, jimiž slavnostně sliboval, že bude mým mužem, že mě bude bránit a věrně mi sloužit a já mu to budu oplácet zlatem a loajalitou k němu. Avšak za pár měsíců tuhle přísahu porušil a bojoval proti mně. Přísahal mír Alfredovi a i tuhle přísahu porušil. Vedl vojska, která pustošila Wessex a Mercii, až jsem nakonec u Beamfleotu jeho muže zahnal do kouta a zátoku a bažiny kolem ní zbarvil jejich krví. Ten den měli krkavci hostinu, ale Haestenovi se podařilo uniknout. Vždycky se mu podařilo uniknout. Přišel o své vojsko, zachoval si však svou prohnanost a zrádnost a přitáhl znovu, tentokrát ve službách Sigurda Thorrsona a Cnuta Ranulfsona. Ti v dalším boji se mnou zemřeli, ale Haesten opět unikl.

A teď byl zpátky a z jeho standarty na nejbližší lodi se na mě šklebila a vysmívala se mi vybělená lebka naražená na tyči. Loď odplouvala, muži na ní křičeli nadávky a ten, co držel standartu, mával lebkou ze strany na stranu. Za touto lodí plula další, větší, s dračí hlavou, která na špici lodě zvedala k obloze tlamu plnou tesáků. Na přídi stál muž v plášti a ve stříbrné přilbě s černými havraními křídly na vrcholu. Jakmile uviděl, že se na něho dívám, sňal přilbu a posměšně se mi uklonil. Poznal jsem ho. Byl to Haesten. A vysmíval se mi. Spálil mé lodě a ukradl něco dobytka,

ale to mu stačilo, protože pro něj to bylo vítězství. Nebyla to pomsta za Beamfleot, to by mě a všechny mé muže musel zabít, ale podařilo se mu udělat z nás hlupáky a zároveň otevřel Mærse pro velké loďstvo severanů, které si teď razilo cestu proti proudu do vnitrozemí.

„Jak může takový bastard jako Haesten vést tolik mužů?“ zeptal jsem se nahlas.

„On je nevede,“ odpověděl mi můj syn, jehož kuň se brodil mělkou vodou. Uhtred ho zastavil vedle mě.

„A kdo tedy?“

„Ragnall Ivarson.“

Nic jsem na to neřekl, ale cítil jsem, že mě zamrazilo. Jméno Ragnalla Ivarsona jsem znal, všichni jsme ho znali – jméno, které po celém Irském moři šířilo strach. Byl to Nor a sám sebe nazýval králem moře, protože jeho panství byla rozsetá všude, kde se mořské vlny tříští o skaliska nebo rozplývají na písčných plážích. Vládl tam, kde žijí tuleni a papuchalkové, kde skučí větry a troskotají lodě, kde chlad řeže jako ostrý nůž a v temnotě se ozývá úpění duší zemřelých. Se svými muži obsadil pusté ostrovy u Skotska, zabral četná místa na irském pobřeží a zotročil mnoho lidí ve Walesu a na ostrově Mann. Bylo to království bez hranic, neboť kdykoli se objevil nepřítel nad Ragnallovými silami, vyplul se svými loděmi k jiným pustým pobřežím. Jeho muži podnikali nájezdy také na pobřeží Wessexu a odváželi si odtud otroky a dobytek. Dokonce se pustili i po Sæfernu s úmyslem ohrožit Gleawecestre, ale palisády této pevnosti je odradily. Ragnall Ivarson. Nikdy jsem se s ním nesetkal, ale znal jsem ho. A také jsem znal jeho pověst. Nebylo lepšího mořeplavce ani litějšího bojovníka než on a žádné jméno nevzbuzovalo tolik strachu jako to jeho. Byl to brutální barbar, pirát, nespoutaný král ničeho a má dcera Stiorra se stala ženou jeho bratra.

„Haesten mu přísahal věrnost,“ pokračoval můj syn s pohledem upřeným na vzdalující se loď. „Ragnall Ivarson se vzdal svých panství v Irsku a řekl svým mužům, že mu osud místo toho dá Británii.“

Haesten je nic, pomyslel jsem si. Je to nula. Krysa, která se spolčila s vlkem. Strápatý vrabec usazený na hřbetě orla. „Ragnall se vzdal svých irských panství?“ opakoval jsem, jako by se mi tomu nechtělo věřit.

„Aspoň to říká jeden z nich,“ ukázal můj syn k místu, kde stáli zajatci. Uvažoval jsem. O tom, co se děje v Irsku, jsem moc nevěděl, ale poslední roky odtud chodily zprávy, že Irové Nory ze své země vyhánějí. Moře přelouvaly lodě s těmi, kteří přežili kruté boje, a ti, co v Irsku zabírali půdu, ji teď hledali v Cumberlandu nebo na waleském pobřeží. A někteří se odvažovali ještě dál, do Neustrie nebo do Frankie. „Ragnall je přece silný, tak proč by se měl zrovna on vzdávat toho, co si v Irsku vydobyl?“ zeptal jsem se.

„Protože ho Irové přesvědčili, aby odešel.“

„Přesvědčili?“

Můj syn pokrčil rameny. „Mají své čaroděje, křesťanské, kteří vidí do budoucnosti. Ti prý říkali, že když odejde z Irska, stane se králem celé Británie. A aby mu v tom pomohli, dali mu své bojovníky,“ dodal a ukázal na vzdalující se flotilu. „Na těch lodích je asi stovka Irů.“

„Takže Ragnall se má stát králem celé Británie?“

„Aspoň tak to říkal jeden ze zajatců.“

Odplivl jsem si. Ragnall nebyl zdaleka první, kdo snil o vládě nad celým ostrovem. „Kolik mužů má?“ zeptal jsem se.

„Dvanáct set.“

„A ty tomu zajatci věříš?“

Můj syn se usmál. „Učils mě dobře, otče.“

„Co jsem tě učil?“

„To, že hrot kopí v játrech zajatce je velmi přesvědčivý prostředek.“

Znovu jsem pohlédl na poslední lodě, které veslovaly proti proudu na východ. Brzy zmizí z dohledu. „Beadwulfe!“ zavolal jsem na malého šlachovitého muže s tváří ozdobenou po dánském způsobu vytetovanými čarami, i když byl Sas. Beadwulf patřil k mým nejlepším zvědům a věděl jsem o něm, že se dokáže pohybovat v otevřené krajině nepozorovaně jako duch. „Vezmi si tucet mužů a sledujte ty bastardy,“ ukázal jsem hlavou za mizejícími loděmi. „Chci vědět, kde se vylodí.“

„Ano, pane,“ přikývl a začal se otáčet.

„A ještě něco!“ zavolal jsem za ním. „Snažte se poznat, jaké jsou na těch lodích korouhve. Hlavně se dívejte, jestli je na nich rudá sekera. Kdybyste ji uviděli, okamžitě mi dej vědět.“

„Ano pane,“ řekl znovu a odešel splnit úkol.

Rudá sekera byl znak Sigtryggra Ivarsona, manžela mé dcery, i když ho teď nazývali Sigtryggrem Jednookým, protože jsem mu hrotem Hadího dechu druhé oko vypíchl. Útočil tehdy na Ceaster, ale dobýt opevněné město se mu nepodařilo. I přes porážku však něco cenného získal. Stiorru. Ne jako zajatkyňi, ale jako milenku. Takže přece jen něco dobyl – srdce mé dcery. Občas jsem od ní dostával zprávy. Sigtryggr si ji vzal za ženu a měli spolu panství v Irsku. Stiorra mi psala, protože uměla psát a číst. „Jezdíme na koních po písčném pobřeží a přes hory,“ dozvídal jsem se od ní. „Je tady pěkně, ale místní lidé nás nenávidí.“ Stiorra měla dceru, mé první vnouče, které dala jméno Gisela po své matce. „Gisela je krásná,“ psala mi, „a irští kněží nás proklínají. V noci vykřikují kletby a zní to, jako když hynou divoké husy. Miluju tuhle zemi. Můj manžel ti posílá pozdrav.“

Vždycky jsem měl za to, a nejen já, že Sigtryggr je z obou bratrů nebezpečnější. Říkalo se, že je chytřejší než Ragnall, a jeho umění boje mečem bylo pověstné. Zráta oka a zřejmě i sňatek se Stiorrou ho však zklidnily. Říkalo se také, že ho uspokojuje starat se o svá pole, lovit v moři ryby a bránit své panství. Ale bude ho to uspokojovat i v případě, že se jeho bratr pustí do boje o Británii? Proto jsem poručil Beadwulfovi, aby se díval po rudé sekeře. Chtěl jsem vědět, jestli se manžel mé dcery stal mým nepřítelem.

V době, kdy už poslední nepřátelské lodě zmizely z dohledu, se objevil princ Æthelstan. Doprovázelo ho půl tuctu mužů, všichni na mohutných hřebcích. „Je mi líto, co se stalo, pane,“ volal na mě zdálky Æthelstan.

Mávl jsem na něj, aby mlčel, a znovu jsem upřel pozornost na Finana. Něco vztekle křičel na muže, který ležel raněný u jeho nohou. Nepotřeboval jsem znát jediné slovo z jejich podivného irského jazyka, aby mi bylo jasné, že se vzájemně proklínají a posílají do horoucích pekel. Málokdy jsem viděl Finana tak rozzuřeného. Prskal, zajíkal se a vztekle vyrážel slova tak tvrdě, jako by bouchal kladivem do kovadliny. A všechno na muže, který ležel raněný u jeho nohou a zdálo se, že pod přívalem nadávek slábně. Muži kolem na ty dva zírali, užaslí z Finanova hněvu. Náhle se Finan otočil, zvedl ze země kopí, jež předtím odhodil, a vrátil se ke své oběti. Znovu něco řekl, dotkl se kříže na krku a potom

se nad ležícím mužem vztyčil, jako když kněz pozvedá hostii, namířil hrotem kopí na jeho hrud' a chvíli tak strnul.

„Ať mi Bůh odpustí!“ zvolal anglicky.

Pak s prudkým heknutím vrazil kopí vši silou oběma rukama do mužovy hrudi. Hrot protrhl drátěnou košili, přerazil kosti a zabodl se hluboko do srdce. Mužovo tělo pod silou úderu poskočilo, z úst se vyvalila krev a ruce v poslední křečovitě snaze o obranu vylétly vzhůru. Potom však už ruce klesly a tělo zůstalo ležet bez života, přibodnuté k říčnímu břehu kopím, které proniklo tělem a zarylo se do vlhké půdy.

A Finan plakal.

Popojel jsem až k němu a dotkl jsem se jeho ramene. Byl to můj přítel, můj nejstarší přítel a druh ze stovek štitových hradeb. „Finane,“ řekl jsem, ale on se na mě nepodíval. „Finane!“ opakoval jsem.

Teď už zvedl hlavu. Uviděl jsem, že má na tvářích slzy a v očích utrpení. „Myslím, že to byl můj syn,“ řekl.

„Cože?“ zíral jsem na něho užasle.

„Syn nebo synovec, já nevím. Bůh mi pomáhej! Nevím, ale zabil jsem ho.“

Otočil se a odcházel.

„Je mi líto, co se stalo,“ ozval se znovu Æthelstan, skoro stejně zoufalý jako Finan. Díval se na kouř, který stoupal nad řekou z vraků lodí. „Připluli v noci. Poznali jsme to, až už noc ozářily plameny. Je mi líto, že jsem tě zklamal.“

„Nebud' hloupý,“ zabručel jsem. „Stejně byste nemohli nic dělat. Je jich tolik...“ mávl jsem rukou směrem k ohybu řeky, kde už za lesíkem zmizela i poslední loď flotily krále moře. Jedna z hořících lodí se naklonila, ozvalo se syčení a vyvalil se oblak páry.

„Chtěl jsem s nimi bojovat,“ povzdechl Æthelstan.

„Potom jsi zatracený hlupák.“

Zamračil se a ukázal na hořící lodě a poraženého býčka. „Neměl jsem to dopustit!“ trval na svém.

„Nemůžeš bojovat za každou cenu,“ řekl jsem ostře. „Za palisádou jste byli v bezpečí, tak proč bys měl zbytečně obětovat muže. Stejně byste

neměli šanci jejich loďstvo zastavit. Ostatně oni chtěli, abyste vyšli ven a bojovali s nimi. A dělat to, co chce nepřítel, je vrchol hlouposti.“

„Taky jsem mu to říkal, pane,“ ozval se za ním Rædwald, starý Mercian a zkušený bojovník, kterého jsem poslal do Brunanburhu, aby Æthelstanovi radil. Princ sice posádce velel, ale byl příliš mladý, a tak jsem k němu přiděлил půl tuctu starších a zkušenějších mužů, aby na něho dávali pozor a nedovolili mu udělat nějakou mladickou chybu.

„Opravdu myslíš, že nás chtěli dostat ven?“ zíral na mě Æthelstan zmateně.

„A co jiného? Jak by s vámi asi raději bojovali? V otevřeném prostoru v boji štítových hradeb, nebo kdyby se na vás museli dobývat přes palisádu?“

„I to jsem mu říkal,“ ozval se znovu Rædwald.

„Vždycky si musíš rozmyslet, jaký boj má smysl,“ pokračoval jsem k Æthelstanovi. „Jestli máš v hlavě mozek, tak na to, abys přemýšlel! Pokud budeš útočit, hned jak uvidíš nepřítele, brzy si vysloužíš hrob.“

„Tohle...,“ začal Rædwald.

„Ano, vím. Tohle jsi mu taky říkal,“ přerušil jsem ho. „A teď už mlč!“ Pohlédl jsem proti proudu nyní už prázdné řeky. Uvažoval jsem. Ragnall přivedl do Británie vojsko, ale jaké s ním má plány? Potřeboval půdu, aby své muže nakrmil, a potreboval pevnosti, aby jim zabezpečil ochranu. Minul Brunanburh, takže chce zaútočit na Ceaster jako jeho bratr? Římské hradby dělaly z města tu nejlepší základnu pro další výboje, avšak také hrozivou překážku. Tak co tedy má v úmyslu?

„Ale tys to přece udělal,“ přerušil Æthelstan mé úvahy.

„Co?“

„Zaútočil jsi na ně!“ řekl, jako by mi to vyčítal. „Právě teď! Vrhł ses na ně, i když byli v převaze.“

„Potřeboval jsem zajatce, proto jsem to musel udělat!“ odsekl jsem.

Znovu jsem uvažoval, jak mohl Ragnall doplout v noční tmě až sem. Buď mu muselo neuvěřitelným způsobem přát štěstí, když jeho loď propluly mezi mělčinami Mærse, aniž na nich jediná uvízla, anebo byl ještě větší mistr v řízení lodí, než o něm vypovídala jeho pověst. V každém případě to byl úžasný výkon – skvělý, ale zároveň zbytečný. Jeho

flotila byla obrovská, zatímco my jsme měli lodí pouze dvanáct. Mohl nás smést stranou, aniž by na to věnoval jediný záběr vesel navíc. Přesto se rozhodl útočit v noci. Proč takové riziko?

„Nechtěl, abychom zablokovali plavební kanál,“ mínil můj syn a zřejmě měl pravdu. Kdybychom dostali včas varování, mohli jsme v hlavním říčním kanálu potopit naše lodě a vytvořit v něm bariéru. Nakonec by se přes ně Ragnall dostal, ale musel by čekat na příliv, a i tak by měly jeho těžší lodě problém proplout. Tohle zdržení by nám ale umožnilo vyslat na horní tok řeky posly a zajistit na Mærse další záta-rasy a shromáždit další muže, kteří by na ně čekali. Místo toho kolem Brunanburhu proklouzl, zranil nás a teď už vesloval do vnitrozemí.

„Nejdřív to byli Frísové,“ řekl Æthelstan.

„Jací Frísové?“

„V noci připluly tři fríské obchodní lodě, pane. Zakotvily v řece. Vezly náklad kůží z Dyflinu.“

„Prohlédli jste je?“

„Ne,“ zavrtěl Æthelstan hlavou. „Říkali, že mají na lodi mor.“

„Takže jste na ně nevystoupili?“

„Když hlásili, že mají mor, tak ne.“ Posádka pevnosti měla povinnost prohlédnout každou loď, která vplula do řeky, a hlavně vybrat poplatek za náklad. Jenže na loď, na níž je morová nákaza, se samozřejmě nikomu nechtělo. „Řekli nám, že vezou kůže, a řádně za to zaplatili,“ dodal Æthelstan.

„Takže pak už jste je nechali na pokoji?“

S nešťastným výrazem přikývl. Ostatní mi řekli zajatci. V místě, kde byl plavební kanál nejužší a kde později nepřátelskou flotilu čekalo největší nebezpečí, že její lodě uvíznou na mělčině, tedy stála tři obchodní plavidla a na nich údajní Frísové zapálili lampy, které pak vedly Ragnal-lovy lodě, aby nebezpečné místo překonaly. Zbytek zařídil příliv. Když dá posádka lodím volnost, obvykle se nechají unášet nejsilnějším proudem, který plyne nejhlubším místem plavebního kanálu. A jakmile Ragnall kolem těch tří obchodních lodí proplul, nechal se proudem donést až k našemu přístavnímu molu. Tam potom zapálil molo i naše lodě, takže mu nic nebránilo pokračovat bez jakéhokoliv ohrožení dál. A dalo se čekat,

že brzy za ním budou z jeho mořského království následovat posily. Rozbil naši obranu na Mærse a dostal se se svým vojskem do Británie.

Nechal jsem na Æthelstanovi, aby se zajatci naložil podle svého. Bylo jich čtrnáct a Æthelstan se je rozhodl zabít. „Počkej na odliv a pak je přivaž k těm kůlům,“ řekl Rædwaldovi a ukázal na ohořelé pilíře spáleného mola, které trčely v různých úhlech z vířícího proudu řeky. Já jsem si zavolal Sihtrika a poručil mu, aby poslal pár mužů na jih. „Ať jedou, co budou moct, a řeknou lady Æthelflaed, co se děje. A taky ať jí vyřídí, že potřebuju muže, spoustu mužů, nejlépe všechny, co má.“

„V Ceasteru?“ zeptal se Sihtric.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou po krátkém uvažování. „Ať jí řeknou, aby je poslala do Liccelfeldu. Tam je budu čekat.“ Otočil jsem se a ukázal jsem na Æthelstana. „Ty pojeděš se mnou, princí,“ dodal jsem. „A vezmeš s sebou většinu své posádky. A ty,“ pohlédl jsem na Rædwalda, „zůsta-neš s padesáti muži tady a budete bránit, co tu zůstalo.“

„S padesáti muži? Ale to přece nestačí...“

„Stačí!“ vyštěkl jsem. „I čtyřicet ti bude stačit! A jestli pevnost padne, uřežu ti koule a uvařím si je.“

Byli jsme ve válce.

Finan seděl na samém okraji břehu na vyplaveném kusu dřeva. Posadil jsem se vedle něho. „Pověz mi o tom,“ řekl jsem a ukázal jsem na mrtvolu, která stále ještě ležela přibodnutá k zemi kopím.

„Co chceš vědět?“

„Všechno, co mi budeš ochotný říct.“

Dlouho jsme seděli mlčky. Nad námi přeletěly s hlasitým plácáním křídel husy. Krátce sprchlo. „Pojedeme do Liccelfeldu,“ řekl jsem potom.

Finan přikývl. „A proč do Liccelfeldu?“ zeptal se po chvíli. Věděl jsem, že se ptá, jen aby nějak reagoval. Bylo mi jasné, že v tuhle chvíli nemyslí na Ragnalla nebo na Nory, ale jenom na mrtvoulu přibodnutou k zemi na říčním břehu.

„Protože chci vědět, kam Ragnall míří,“ odpověděl jsem. „A taky protože z Liccelfeldu se můžeme snadno obrátit na sever nebo na jih.“

„Aha,“ zabručel bez zájmu.

„Ten bastard potřebuje půdu,“ pokračoval jsem. „A pokusí se ji získat buď v severní Mercii, nebo v severní Northumbrii. Musíme ho rychle zastavit.“

„Půjde na sever,“ řekl Finan, třebaže stále mluvil, jako by byl duchem jinde. „Proč by si měl vybrat boj s Mercii?“

Cítil jsem, že má pravdu. Mercie se stala mocnou zemí s hranicemi chráněnými burhy, zatímco na severu byla neklidná území Northumbrie, kterým chyběla pevná vláda. Bylo to dánské teritorium, ale dánští páni se spolu hašteřili a neustále mezi nimi vznikaly boje. Zdálo se tedy logické, že by je silný muž jako Ragnall mohl sjednotit. Mnohokrát jsem Æthelflaed říkal, že bychom měli táhnout na sever a svárlivým Dánům jejich území vzít, ale ona se do toho nechtěla pouštět, dokud nám nepřijde na pomoc její bratr se západosaským vojskem. „Teď je čas s Ragnallem bojovat, ať už potáhne na sever, nebo na jih,“ řekl jsem Finanovi. „Právě sem přišel a nezná to tady. Haesten to tu samozřejmě zná, ale do jaké míry může Ragnall tomu slizkému hovnu věřit? A podle toho, co říkal ten zajatec, Ragnalovo vojsko nikdy nebojovalo pohromadě, takže na něho musíme tvrdě udeřit, dokud si nenajde nějakou opevněnou základnu a nebude se cítit v bezpečí. Uděláme mu to, co mu udělali Irové: dáme mu poznat, že u nás není vítaný.“

Opět ticho. Pozoroval jsem husy a snažil se je spočítat, abych usoudil, jaké je to pro nás znamení. Bylo jich však moc, a tak jsem to vzdal. Jenže husa byla Æthelflaediným symbolem a já jsem věřil, že bez ohledu na počet představují dobré znamení. Dotkl jsem se kladiva na krku. Finan si toho všiml a zamračil se. Pak prudkým pohybem chytil stříbrný křížek na svém krku a škulbl jím tak prudce, že kožený řemínek přetrhl. Krátce se na něj podíval a hodil ho do vody. „Stejně skončím v pekle,“ zamumlal hlasem plným trpkosti.

Chvilí jsem nevěděl, jak na to reagovat. „Aspoň zůstaneme spolu,“ řekl jsem potom.

„Ano,“ přikývl, ale neusmál se. „Ten, kdo prolije vlastní krev, je odsouzený k záhubě.“

„To ti řekli křesťanští kněží?“

„Ne.“

„Tak odkud to víš?“

„Prostě to vím. Proto mě tehdy před dávnou dobou můj bratr nezabil a raději mě prodal tomu otrokářskému bastardovi.“

Tak jsme se Finan a já poprvé setkali, jako otroci připoutaní řetězy k veslařské lavici lodi otrokáře. Dodnes jsme měli na těle vypálený otrocký cejch, třebaže otrokář byl dávno mrtvý potom, co ho Finan v šíleném záchvatu pomsty rozsekal na kusy.

„A proč by tě měl tvůj bratr zabíjet?“ zeptal jsem se, i když jsem věděl, že se pouštím na nebezpečnou půdu. Za celé dlouhé roky našeho přátelství jsem se od něho nikdy nedozvěděl, proč musel své rodné Irsko opustit.

„Kvůli ženě.“

„To je překvapení,“ poznamenal jsem sarkasticky.

„Byl jsem ženatý,“ pokračoval. „Měl jsem dobrou ženu, královskou dceru z klanu Uí Néill a já jsem byl knížetem svého lidu. Stejně jako můj bratr, kníže Conall.“

„Conall,“ opakoval jsem po krátkém tichu, abych ho pobídl dál.

Finan povzdechl. „Irsko je plné malých království,“ řekl na vysvětlenou. „Malých království a velkých králů, kteří spolu bojují. Panebože, jak my milujeme boj! Králové Uí Néill jsou samozřejmě nejmocnější, aspoň na severu. My jsme jim byli podřízení. Platili jsme jim tribut, bojovali jsme za ně, když to od nás žádali, pili jsme s nimi a brali jsme si jejich ženy.“

„Takže ty sis vzal za ženu dceru krále klanu Uí Néill,“ pobídl jsem ho znovu.

„Conall je mladší než já,“ pokračoval. „Měl jsem se stát příštím králem, ale Conall poznal jednu dívku z klanu Ó Domhnaill. Bože, to byla krasavice! Ale původ neměla žádný. Nebyla to dcera vůdce klanu, ale obyčejné děvče od krav. Ale byla krásná,“ opakoval zasněně a v očích se mu zaleskla vlhkost. „Vlasy měla černé jako noc, oči jako hvězdy a tělo ladné jako anděl v letu.“

„A jak se jmenovala?“ zeptal jsem se.

Prudce zavrtěl hlavou. „Bůh nám pomoz, zamilovali jsme se do sebe a uprchli jsme. Vzali jsme koně a jeli jsme na jih. Jenom my dva, Conalova žena a já. Mysleli jsme si, že odjedeme někam daleko, kde se ukryjeme a nikdo už nás nenajde.“

„A Conall vás pronásledoval?“

„Celý klan Uí Néill nás pronásledoval. Byl to doslova hon. Všichni křesťané v Irsku věděli, jaká je čeká odměna, když nás pomohou chytit. Ano, Conall nás pronásledoval spolu s muži klanu Uí Néill.“

Nic jsem na to neřekl a čekal jsem.

„V Irsku se nic neutají,“ pokračoval Finan. „Není možné se tam ukrýt. Lidé ví o všem. Ať se schováš vysoko v horách, v hluboké jeskyni nebo na ostrově v jezeře, lidem to neujde. Měli jsme někam odplout lodí, ale byli jsme mladí a nezkušení.“

„Takže vás chytili.“

„Chytili nás a Conall prohlásil, že mi udělá ze života peklo. A splnil to.“

„Tím, že tě prodal Sverrimu?“ Sverri byl onen otrokář, který nám vypálil cejch.

Finan přikývl. „Vzal mi všechno zlato, zbičoval mě, pak jsem se musel plazit mezi hovny mužů Uí Néill a nakonec mě prodal Sverrimu. Jsem král, který se králem nikdy nestal.“

„A ta dívka?“

„Conall si potom vzal mou ženu z klanu Uí Néill. Kněží mu k tomu dali souhlas, dokonce ho v tom podpořili, a mé syny vychoval jako svoje. Prokleli mě. Vlastní synové mě prokleli! A tamten,“ ukázal na mrtvolu, „mě dnes proklel znovu. Jako zrádce.“

„A je to tvůj syn?“ zeptal jsem se opatrně.

„To neřekl. Ale mohl to být můj syn. Anebo Conallův. Každopádně byl z mé krve.“

Přistoupil jsem k mrtvole, stoupl jí jednou nohou na břicho a smrtící kopí z ní vytáhl. Stálo mě to dost námahy, a když jsem zbraň z těla vytrhl, ozval se odporný mlaskavý zvuk. Na hrudi mrtvého ležel zkrvavený kříž. „Kněží se nad ním pomodlí a pohřbí ho,“ řekl jsem. Kopí jsem hodil do mělké vody a obrátil jsem se zpátky k Finanovi. „Co se stalo s tou dívkou?“ zeptal jsem se znovu.

Chvilí upíral prázdný pohled na hladinu řeky zčernalou popelem z našich lodí. „Na jeden den ji dali bojovníkům Uí Néill, aby si s ní dělali, co chtěli. Musel jsem se na to dívat. Ale pak už k ní byli milosrdní. Zabili ji.“

„A tvůj bratr poslal své muže na pomoc Ragnallovi?“

„Klan Uí Néill poslal muže na pomoc Ragnallovi. Ano, můj bratr je vede.“

„A proč to dělají?“ zeptal jsem se.

„Protože klan Uí Néill chce ovládnout celý sever. Irsko a taky Skotsko. Zkrátka celý sever. Ragnall má mít saská území. Tak si to dohodli. On pomáhá jim, oni zase jemu.“

„A začíná s Northumbrií?“

„Nebo s Mercíí,“ řekl Finan. „V každém případě se tam nezastaví, protože chce všechno.“

To byl dávný sen, který poznamenal celý můj život; sen severanů dobýt celou Británií. Pokoušeli se o to tak často a mnohokrát byli tak blízko úspěchu. Přesto jsme my Sasové žili, odráželi je a zaháněli zpátky, takže teď byla polovina ostrova znovu naše. Nebezpečí však stále nebylo zažehnané. Severané byli barbaři, připlouvali s nenávisí a hněvem a jejich vojska vrhala na zemi temno jako černý mrak. Měli však jednu osudovou slabost. Rvali se sami mezi sebou jako psi a jejich vpády byly nebezpečné pouze tehdy, když některý z nich vynikl nad ostatní a dokázal vrčet a kousat tak, že si ostatní soukmenovce podrobil. Obvykle však stačila jediná porážka a jejich vojsko se rozpadlo. Šli za svým vůdcem, pokud byl úspěšný, ale jakmile projevil slabost, v celých houfech ho opouštěli a hledali si jinou, snadnější oběť.

A teď takové vojsko vedl Ragnall – vojsko Norů, Dánů a Irů, a to znamenalo, že Ragnall naše nepřátele sjednotil. To ho dělalo nebezpečným. Jenže všechny psy si přece jen nepodrobil.

Od zajatců jsem se dozvěděl, že manžel mé dcery Sigtryggr odmítl se svým bratrem jít a zůstal v Irsku. Beadwulf mi sice hlásil něco jiného, protože na Ragnallových lodích uviděl korouhev s rudou sekerou a měl za to, že patří Sigtryggrovi, ale dva zajatci mi řekli, že bratři mají tenhle znak společný. Byl to znak jejich mrtvého otce, Ivarova krvavě rudá sekera. Avšak ta Sigtryggrova, aspoň pro tuto chvíli, odpočívala. Ragnallova sekera prorazila v naší obraně krvavý průlom, ale můj zeť byl stále v Irsku. Dotkl jsem se Thorova kladiva a modlil se, aby tam zůstal.

„Musíme jet,“ řekl jsem Finanovi.

Čekal nás úkol Ragnalla porazit.

A já jsem usoudil, že nejlepší bude rozjet se na východ.

Kapitola druhá

Druhý den ráno za mnou přišli čtyři kněží vedení mercijskými dvojčaty Ceolnothem a Ceolberhtem, dvěma bastardy, kteří mě nenáviděli. Znal jsem je od dětství a nemiloval jsem je o nic víc než oni mě, ale dnes jsem je už konečně dokázal rozlišovat. Celé dlouhé roky jsem nebyl schopen poznat, se kterým z nich mluvím, protože si byli podobní jako vejce vejci, ale při jedné ze vzrušených rozmluv s nimi jsem Ceolberhtovi vyrazil pár zubů, takže když na mě teď opět syčeli nenávisť, prozradilo Ceolberhta šišlání. A taky se vždycky rozhorlil, až mu po bradě stékala slina. „Vrátíš se na svátek Easter, pane?“ zeptal se mě teď uctivě. Stále ještě mu pár zubů zbývalo a zřejmě si je chtěl uchovat.

„Ne,“ řekl jsem stroze a o krok jsem popojel. „Godwine!“ zavolal jsem na svého sluhu. „Dejte ty ryby do pytlů!“

„Ano, pane,“ odpověděl poslušně. Spolu se třemi dalšími muži vyvalil z jednoho ceasterského skladu několik beček s vyuzenými rybami a teď se snažili udělat z provazů popruhy, pomocí nichž by na jednoho soumara naložili dvě bečky. „A máme nějaké?“ zeptal se Godwin.

„V mém skladu je dvaadvacet pytlů s ovčí vlnou. Řekni mému správci, aby je vyprázdnil.“ Znovu jsem se obrátil k otci Ceolberhtovi. „Trochu vlny v těch pytlích samozřejmě zůstane a musíme počítat s tím, že se na ryby přilepí a bude se nám zachytávat mezi zuby,“ usmál jsem se na něho. „Tedy nám, co zuby máme.“

„Kolik mužů necháš na obranu Ceasteru?“ zeptal se jeho bratr.

„Osmdesát.“

„Osmdesát?“ opakoval, jako by zvažoval, jestli je to dost.

„Ale polovina z nich je nemocná,“ dodal jsem.

„To je málo,“ namítl popuzeně.

„Samozřejmě že je to málo, ale já potřebuju vojsko, abych mohl skoncovat s Ragnallem.“

„Ale co když pohani přijdou sem a budou chtít skoncovat s námi?“ ozval se otec Wissian.

„Nebudou vědět, jak velká je posádka, ale zato budou dobře vědět, jak pevné jsou ceasterské hradby,“ odpověděl jsem. „Vím, že je to riziko nechat tady tak málo bojovníků, ale musíme ho podstoupit. Navíc budete mít muže z fyrdu.“ Neměl jsem nejmenší chuť diskutovat s kněžími o válečných věcech a obrátil jsem se k nim zády. „A do těch pytlů dejte i chleba!“ zavolal jsem na Godwina.

Bral jsem s sebou něco přes tři sta mužů a na obranu Ceasteru a Brunanburhu jsem nechal jen ty nejnútější posádky. To může znít jednoduše, že jsem vedl tři sta mužů, jako by to znamenalo pouze vsednout na koně, opustit Ceaster a jet na východ. Jenže zorganizovat tažení vojska, byť tak malého, je složité a vyžaduje čas. Museli jsme s sebou vézt dostatek jídla. Jistě, cestou bychom mohli nějaké jídlo nakoupit, jenže nikdy ne tolik, aby to stačilo. Seveřané na válečném tažení drancují a berou si, co se jim zlíbí, ale my jsme byli ve své zemi a nemohli jsme našim lidem krást, a tak jsem s sebou musel brát soumara naloženého vaky se stříbrňáky a strážného dvěma muži, abychom si mohli jídlo kupovat. Také nás bylo mnohem víc než tři stovky, protože mnozí muži si s sebou brali sluhy, a někteří dokonce i ženy, neboť se báli nechat je doma. A pak s námi také jeli mladí chlapi, jejichž úkolem bylo vést náhradní koně a soumary naložené zbraněmi, zbrojí a pytli s nasoleným masem, uzenými rybami, natvrdo pečeným chlebem a sýrem.

„Víš přece, co se tady bude o svátku Easter dít, ne?“ řekl přísným tónem Ceolnoth.

„Samozřejmě že vím. V tenhle svátek se dělají děti,“ odpověděl jsem klidně.

„To je směšné...“, začal protestovat Ceolberht, ale včas postřehl bratrův varovný pohled a zmlkl.

„Je to můj oblíbený svátek,“ pokračoval jsem. „Den k plození dětí.“

„Je to nejslavnostnější a nejradostnější svátek celého křesťanského roku,“ poučil mě Ceolnoth. „Slavnostní proto, že si připomínáme

umučení a smrt našeho spasitele, a zároveň prožíváme radost z jeho vzkříšení.“

„Amen,“ dodal otec Wissian.

Wissian byl další z Mercianů, mladík se spoustou předčasně zbělelých vlasů. Měl jsem ho rád, ale držel se v pozadí, protože měl z Ceolnotha a Ceolberhta strach. Za Wissianem stál otec Cuthbert, slepý, ale s věčným úsměvem. A teď se navíc usmíval proto, že tuhle hádku mezi mnou a dvojčaty slyšel už mnohokrát a pokaždé si ji vychutnával. „Proč se tomu svátku říká Easter?“ zeptal jsem se.

„Protože tam, kde náš Pán zemřel a vstal z mrtvých, je *east*,“ odpověděl Ceolnoth.

„Nesmysl,“ prohlásil jsem. „Jmenuje se tak, protože je to svátek bohyně Eostre, a ty to dobře víš.“

„To není pravda!“ vykřikl rozhorleně Ceolberht.

„Je!“ řekl jsem klidně. „Svátek Eostre, bohyně jara a bohyně plazení dětí. Vy křesťané jste jí ukradli jméno i její svátek!“

„Neposlouchej to,“ řekl Ceolnoth bratrovi, i když dobře věděl, že mám pravdu. Eostre je bohyně jara, plodnosti a veselí. Proto se v lednu rodí tolik dětí. Křesťané se samozřejmě snaží její kult potlačit a tvrdí totéž co Ceolnoth, že svátek Easter pochází od jejich boha. Ale jako obvykle prohlašují a šíří nesmysly. Svátek Easter je svátek bohyně Eostre a navzdory všem křesťanským řečem o jejich bohu a jeho zázračném vzkříšení se většina lidí stále ještě rozpomíná na své povinnosti vůči ní. A tak každou zimu přicházejí na svět děti zplozené v její svátek, ve svátek bohyně Eostre, jak je to správné – ve svátek veselí a zábav, kdy se náhle všude objeví hudebníci, akrobaté, kejklíři, ale taky kdy se pořádají boje zápasníků nebo závody v jízdě na koni. Na tržištích se prodává všechno možné od hrncířského zboží přes šperky až po zbraně, a hlavně se tančí a užívá radosti ze života. S tím samozřejmě křesťanští kněží nesouhlasí, ale lidé stejně tančí a radují se a tanec s veselím zajistí, že děti přicházejí na svět v pravý čas.

Jenže tenhle rok to mělo být jiné. Křesťané se rozhodli dosadit do Ceasteru biskupa a svátek Easter si vybrali jako nejvhodnější datum pro jeho intronizaci. Nový biskup se jmenoval Leofstan a zatím jsem se

s ním nesetkal. Nevěděl jsem o něm víc, než že přišel z Wessexu a že je až přehnaně zbožný. Také jsem se doslechl, že má ženu, ale po jmenování biskupem prý složil slavnostní slib, že se bude tři dny v každém týdnu postit a držet celibát. O slibu nového biskupa mi řekl slepý otec Cuthbert, který si liboval v nesmyslech a věděl, že mě tím pobaví. „Cože to slíbil?“ zeptal jsem se nevěřičně.

„Že nebude tři dny v týdnu obšťastňovat svou ženu, pane.“

„Třeba je stará a ošklivá a žádné odříkání ho to stát nebude.“

„Slyšel jsem, že je naopak moc hezká,“ odpověděl otec Cuthbert, „ale podle našeho budoucího biskupa pro nás náš Pán obětoval život, a proto to nejmenší, co můžeme udělat, je obětovat pro něj trochu tělesných požitků.“

„Takže další hlupák,“ poznamenal jsem pohrdavě.

„Nemohu s tebou souhlasit, pane, i když máš nejspíš pravdu,“ řekl Cuthbert se svým potutelným úsměvem. „Ano, Leofstan je hlupák.“

A právě intronizace hlupáka Leofstana přivedla do Ceasteru Ceolnotha a Ceolberhta. Oni celou ceremonii připravovali a pozvali na ni opaty, biskupy a vůbec duchovní z celé Mercie, Wessexu, a dokonce ze vzdálené Frankie. „Potřebujeme zajistit jejich bezpečí,“ řekl konečně Ceolnoth, o co jim jde. „Slíbili jsme všem hostům, že město bude bráněno proti jakýmkoli útokům. A na to osmdesát mužů nestačí.“

Zatvářil jsem se zděšeně. „Myslíš, že by mohli přitáhnout Dánové a všechny vaše kněze a potentáty pozabíjet?“

„Jistě, takové nebezpečí hrozí,“ odpověděl, ale pak uviděl můj úsměv a to jeho popuzení ještě umocnilo. „Potřebujeme tady mít pět set mužů ve zbrani. Možná přijede i král Edward. Paní Æthelflaed tady bude určitě.“

„Nebude,“ vyvedl jsem ho z omylu. „Bude se mnou bojovat proti Ragnallovi. Pokud sem severané přijdou, uděláte nejlíp, když se budete modlit. Váš bůh vás jistě nějakým zázrakem ochrání.“

Věděl jsem, že Æthelflaed přijede na sever hned, jakmile za ní moji poslové dorazí do Gleawecestru. Títo poslové pak objednájí u všech stavitelů lodí podél celého Sæfernu nové lodě. Raději bych je objednal v Lundene, kde pracují zkušenější stavitelé, ale zatím jsem měl

v úmyslu koupit tři plavidla od těch na Sæfernu. „Povězte jim, že chci něco menšího,“ řekl jsem poslům, „tak třicet vesel na každé straně, ne víc.“ Sæfernští stavitelé dělali těžké široké a hluboké lodě, které jsou schopny plavby po bouřlivém Irském moři, ale ty jsou v mělkých řekách těžkopádné a špatně se s nimi manévruje. Zatím jsem na ně nespěchal. Muži, kteří měli tvořit jejich budoucí posádky, se mnou jeli na východ a já jsem poručil Rædwaldovi, aby za naší nepřítomnosti začal budovat nové přístavní molo. Věděl jsem, že to udělá dobře, i když pomalu.

Vyslal jsem napřed svého syna s padesáti muži, všechny na lehkých rychlých koních. Odjeli den před námi a jejich úkolem bylo pronásledovat nepřátele, útočit na jejich oddíly, které shánějí krmivo pro koně, a přepadat ze zálohy jejich zvědy. Beadwulf už sledoval Ragnallovu loď, ale on měl za úkol pouze zjistit a ohlásit mi, kde se Norové vylodili. To jsem očekával v nejbližší době, protože po několika dalších mílích za Brunanburhem se řeka stávala nesplavnou. Bylo mi jasné, že jakmile Ragnallovo vojsko opustí loď, začne se šířit do kraje jako morová nákaza a shánět koně, jídlo a otroky. A svého syna jsem poslal za nimi, aby jim v tom překážel, otravoval je a zpomaloval jejich postup. Přitom jsem se spoléhal, že projeví dost rozumu a bude se vyhýbat větším bojům s nimi.

„A co když Ragnall zamíří na sever?“ zeptal se Finan.

„Řekl jsem Uhtredovi, aby neopouštěl saské území,“ odpověděl jsem. Bylo mi jasné, co tou otázkou Finan míní. Kdyby se Ragnall rozhodl vést své muže na sever, vstupoval by do Northumbrie, tedy na území pod vládou Dánů, takže pokud by je můj syn se svým oddílem následoval i tam, ocitli by se na nepřátelském území se vším, co s tím souvisí – tedy obklopeni mnohem početnějším nepřítelem.

„A myslíš, že tě poslechne?“ zeptal se Finan.

„Není hlupák.“

„Hlupák ne, ale je jako ty,“ zasmál se Finan.

„Co tím chceš říct?“

„To, co říkám – že je jako ty, takže nejspíš bude Ragnalla pronásledovat na půl cesty do Skotska, než přijde k rozumu.“ Skončil s upevňováním podbřišníku a narovnal se. „Ostatně kdo je schopen říct, kde končí Mercie a začíná Northumbrie, že?“

„Bude opatrný.“

„Měl by být,“ pokýval Finan hlavou. „Měl by být opatrný.“ Vsunul nohu do třmenu, vyhoupl se do sedla a chopil se uzdy. Pak pohlédl na čtyři kněze, kteří spolu hovořili. Měli hlavy skloněné a gestikulovali. „Co chtějí?“

„Abych jim nechal celou armádu na ochranu jejich pitomých biskupů.“

Finan se ušklíbl a zadíval se k severu. „Život je hrnec plný sraček, nezdá se ti?“ povzdechl. Nic jsem na to neřekl, jen jsem se díval, jak Finan uvolňuje v pochvě svůj meč nazvaný Zloděj duší. Pohrbil na břehu řeky svého syna nebo synovce, sám si nebyl jistý. Vykopal mu mělký hrob a označil ho kamenem. „Tím to nekončí,“ řekl trpce. „O další se postarají klany.“

Také já jsem nasedl. Slunce už vyšlo, ale stále viselo nízko nad obzorem, zastřené šedavými obláčky. Od Irského moře vál studený vítr. Muži nasedali a někteří ještě upevňovali poslední svazky kopí na soumary, když od severní brány zazněl zvuk rohu. To mohlo znamenat pouze jediné – že strážé uviděly něco, co zasluhovalo mou pozornost. Rozjel jsem se po hlavní ulici a mí muži v domnění, že vyrazíme, mě následovali. Právě když jsem míjel velkou ceasterskou síň, ozval se roh znovu a po chvíli ještě potřetí. To už jsem byl z koně dole a stoupal jsem po schodech na ochoz nad bránou.

Přes římský hřbitov se blížila skupina asi deseti jezdců. Bylo vidět, že jedou, jak nejrychleji to jde. V čele jsem rozeznal šedého hřebce mého syna a s ním byl i Beadwulf. Dojeli k vodnímu příkopu, zastavili a můj syn pohlédl nahoru. „Jsou na Eads Byrigu!“ zavolal.

„A je jich snad tisíc, těch bastardů!“ dodal Beadwulf.

Bezděčně jsem pohlédl k východu, i když jsem věděl, že z brány tam dohlédnout nelze. Přesto to bylo blízko. Eads Byrig neležel o nic dál na východ než Brunanburh na západ. „Opevňují se tam!“ křikl můj syn.

„Co se děje?“ zeptal se udýchaný Finan, když vystoupil za mnou.

„Jen to, že Ragnall nejde ani na sever, ani na jih,“ odpověděl jsem.

„Tak kam?“

„Je tady,“ řekl jsem stále s pohledem upřeným na východ. „Přítáhl sem.“
K Ceasteru.

Eads Byrig, travnatý pohorek, který se zvedal jako ostrov nad duby a smokvoněmi, jimiž bylo hustě porostlé jeho úpatí, představoval nejvyšší bod nízkého hřebene, jenž se táhl ve směru sever-jih. Svahy pahorku byly většinou mírné, snadno schůdné, až na to, že dávní lidé, kteří žili v Británii dlouho předtím, než se mí předci přeplavili přes moře, dokonce ještě před příchodem Římanů, obehnali pahorek prstencem valů a příkopů. Nebyly to kamenné zdi, jaké postavili Římané v Lundene nebo v Ceasteru, ani dřevěné palisády, jaké jsme stavěli my, ale valy z hlíny. Tehdejší lidé vykopali kolem dlouhého vrcholu kopce hluboký příkop a z hlíny, kterou tím získali, navršili na vnitřní straně příkopu strmý břeh. A protože ani to jim ještě nestačilo, vyhloubili uvnitř tohoto prstence další kruhový příkop a navršili další hliněný val, a třebaže za dlouhé roky prudké deště část hlíny z obou valů spláchly a příkopy zpola zaplnily, bylo to stále opevnění, které muselo v útočnicích vzbuzovat respekt. Jméno Eads Byrig znamenalo Eadova pevnost a podle toho se mohlo zdát, že tu někdy žil Sas jménem Ead, který těmi valy chránil svůj domov a svá stáda. Ve skutečnosti však byla pevnost mnohem starší, než naznačovalo její jméno. Tahle opevnění na kopcích, zarostlá trávou, je možné vidat po celé Británii jako důkaz, že už od pradávna lidé o tato území bojovali, a já jsem občas uvažoval, jestli za tisíc let budou lidé v Británii stále budovat valy a příkopy a stavět na nich v noci strážce, aby je za úsvitu nepřekvapil nepřítel.

Dnes bylo obtížné vůbec se k Eadově pevnosti přiblížit. Kolem ní se táhly hluboké lesy, v nichž se člověk nemohl nikdy cítit bezpečný. Skupině mužů, kterou vedl můj syn, se však podařilo dostat až do blízkosti kopce, i když pak je Ragnallový hlídka donutily ustoupit do otevřených lučin západně od pevnosti, kde teď stáli a dívali se směrem k hustému lesu. „Prohlubují příkopy, pane,“ přivítal mě jeden z Beadwulfových mužů, když jsem k nim dojel. „Viděli jsme, jak v nich kopou a vyhazují hlínu.“

„A taky porážejí stromy,“ dodal Beadwulf.

To ostatně potvrzovaly rány seker, které k nám zdálky a ztlumené lesem doléhaly. Bylo to jasné. „Budují burh,“ řekl jsem. Ragnallovi muži

prohlubovali staré příkopy a navyšovali hliněné valy, na nichž se zřejmě chystají postavit dřevěné palisády. „Kde vytáhli lodě na břeh?“ zeptal jsem se Beadwulfa.

„Tam, kde máme vrše na ryby,“ ukázal k severu a pak se otočil, protože z lesa zaduněla rána, jak padl další poražený strom. „Ale trvalo jim, než dostali lodě z bahna.“

„A pořád je tam mají?“

„Nevím. Ale za úsvitu tam ještě byly.“

„Určitě je stráží,“ varoval mě Finan. Podezíral mě, že na ně chci zaútočit a spálit je, ale to bylo to poslední, co jsem měl v úmyslu.

„Necháme jim je, protože pro nás bude nejlepší, když se na nich zase vrátí do Irska,“ řekl jsem. „Ani mě nenapadne, abych se tady toho bastarda snažil uvěznit. Zdá se, že kněží budou mít, co chtějí.“

„A co chtějí?“ zeptal se můj syn.

„Aby je hlídalo celé vojsko. Jestli tady zůstane Ragnall, musíme tu zůstat i my.“ Původně jsem zamýšlel vést svých tři sta mužů na východ do Liccelfeldu, kde bychom se setkali se silami, které, jak jsem předpokládal, vyšle Æthelflaed z Gleawecestru. Jenže pokud Ragnall zůstane na Eads Byrigu, musel jsem zase já zůstat v Ceasteru, abych ho bránil. Prikázal jsem tedy, aby všechny soumary odvedli zpátky do města, a vyslal jsem další posly na jih, aby informovali posily, že místo do Liccelfeldu mají táhnout do Ceasteru. A pak jsem čekal.

Čekal jsem na Æthelflaed a na její mercijské vojsko. Měl jsem tři sta mužů a Ragnall jich měl víc než tisíc, přitom se k němu mohli každým dnem připojit další. Bylo to frustrující a šel z toho strach. Posádka Brunanburhu se mohla jen dívat, jak lodě s obludami na přídi veslují vzhůru po Mærse. První den byly dvě, druhý den tři a následující dny připlouvaly další; lodě plné mužů z Ragnallových nejvzdálenějších ostrovů. A to nebylo všechno. Také po zemi přicházeli muži z dánských usedlostí v Northumbrii, lákání k Eads Byrigu příslibem saského stříbra, saské půdy a saských otroků. Ragnallovo vojsko se rozrůstalo a sílilo a já jsem proti tomu nemohl nic dělat.

Už teď měl Ragnall přinejmenším třikrát víc mužů než já a abych na něho mohl zaútočit, musel jsem projít lesem obklopujícím Eads Byrig,

a ten představoval smrtící past. Stará římská cesta probíhala jen kousek jižně od kopce, ale dnes už i ji obklopoval les, a jakmile bychom se ocitli v něm, neviděli bychom dál než na třicet čtyřicet kroků. Vyslal jsem do lesa čtyři zvědy a vrátili se jen tři. Nahé bezhlavé tělo čtvrtého jsme pak objevili pohozené na louce vedle lesa. Můj syn chtěl vzít všechny naše muže, projít s nimi lesem a vynutit si boj. „Čeho bys tím chtěl dosáhnout?“ zeptal jsem se ho.

„Museli nechat nějaké muže na stráž u lodí a další pracují na nových valech.“

„A co?“

„Takže bychom nebojovali se všemi. Možná jen s polovinou těch, co má.“

„Jsi hlupák,“ řekl jsem mu, „protože přesně to chce, abychom udělali.“

„Chce přece zaútočit na Ceaster.“

„Ne. To chci zase já, aby udělal.“

A to byla vzájemná past, kterou jsme na sebe Ragnall a já připravili. Věděl jsem, že přestože má třikrát víc mužů než já, do útoku na ceasterské hradby se nepohne. V minulosti se už město pokusil dobýt jeho mladší bratr, ale nepodařilo se mu to, navíc přitom přišel o pravé oko a o polovinu svého vojska. Ceasterské opevnění muselo každého útočníka děsit a každého rozumného útočníka odradit. Bylo třeba překonat hluboký příkop zaplavený vodou, z něhož trčely špičaté kůly, a pak zlézt kamennou zeď dvakrát tak vysokou jako muž, z níž bychom na ně vrhali kopí, sekery, balvany nebo džbery plné hoven. Pokud by do toho Ragnall šel, byl by předem odsouzený k porážce. Proto jsem chtěl, aby se pokusil proniknout do města. Přál jsem si, aby zaútočil a aby jeho muži pod ceasterskými valy umírali. A on věděl, že si to přeju, a proto to nemínil udělat.

Jenže ani my jsme nemohli zaútočit na něj. I kdybych všechny své bojeschopné muže provedl lesem bez jakékoliv ztráty, musel bych se s nimi potom škrábat na Eads Byrig, překonat prohloubený příkop a pak i zvýšený val, na kterém už naši nepřátelé stavěli palisádu. A když jsem k tomu přidal několikanásobnou početní převahu Ragnallových severanů a Irů, nemohlo mi vyjít nic jiného, než že bychom jim dopřáli velké

vítězství, o němž by jejich bardy ještě dlouhé roky zpívali oslavnou píseň. Jak by se asi jmenovala? Píseň o Ragnallovi Mocném? Zpívali by o tom, jak se lesklé čepele mečů jeho mužů míhaly, jak nepřátelé umírali, jak se příkop plnil jejich krví a jak byl Uhtred, ten slavný Uhtred, v celé své válečné nádheře sražen k zemi. Ragnall tu píseň chtěl slyšet, chtěl, abych na něj zaútočil, a já jsem věděl, že to chce. Proto jsem mu nevyhověl a čekal jsem.

Nečekali jsme však se založenýma rukama. Poručil jsem svým mužům, aby zaráželi do příkopu kolem Ceasteru nové zašpicatěné kůly, a další jsem poslal na jih a na východ, aby zburcovali muže fyrdu, kteří se sice nemohou postavit nepříteli v přímém boji štítových hradeb, ale lze jimi obsadit valy burhu a tak město bránit. A každý den jsem vysílal sto jezdců, aby Eads Byrig objížděli – nejdřív mířili daleko na jih od velkého lesa a pak se stočili na sever. Třetí den jsem tuhle hlídku sám vedl a týž den připluly po Mærse další čtyři lodě, z nichž na každé bylo nejméně čtyřicet bojovníků.

Jeli jsme v drátěných košilích a ozbrojení, pouze těžké štíty jsme nechali ve městě. Nebyl jsem ve své válečné nádheře, protože jsem nechtěl bojovat. Měl jsem starou zrezivělou zbroj a starou nezdobenou přilbici, třebaže mi z pochvy vyčníval jílec Hadího dechu. Také korouhevnicka jsem nechal v Ceasteru. Jeli jsme na průzkum a rozhlíželi se po Ragnallových hlídkách a oddílech, které shání píci pro koně. Směrem k Ceasteru žádné jezdce nevyslal, a to mě mátló. Co tedy dělá?

Překročili jsme hřeben asi čtyři míle jižně od Eads Byrigu a já jsem dojel na vrchol jednoho pahorku, abych obhlédl krajinu severně od něj. Z toho, co se na vzdáleném kopci dělo, jsem však skoro nic neviděl. Přesto jsem věděl, že tam stavějí palisádu a že muži zarážejí do vrcholu hliněného valu dubové kůly. A stejně tak Ragnall věděl, že nebudu marnit životy svých mužů a na jeho nové opevnění útočit. Tak čeho chtěl dosáhnout? V co doufal? Že jsem natolik hloupý, ztratím trpělivost a přece jen zaútočím?

„Pane!“ vyrušil mě Sihtric v úvahách. Ukazoval na sever. Asi míli od nás jsem uviděl skupinu jezdců. Mohlo jich být tak deset, ale za nimi jela další skupina, asi dvacetičlenná. Všichni mířili k východu.

„Tak už si koně opatřili,“ poznamenal jsem. Z toho, co jsme předtím viděli a co jsme se dozvěděli výsledkem zajatců, bylo jasné, že Ragnall vzal na loď velmi málo koní. Jenže tihle jezdci byli důkazem, že se jim už podařilo nějaké koně ukořistit a nyní na nich vyrážejí do kraje, aby opatřili další. Ale teď už o nich zdejší lidé věděli. Obyvatelé těch několika usedlostí už své domovy opustili, odešli s dobytkem na jih a uchýlili se do nejbližšího burhu. Kraji teď vládl strach.

Sjeli jsme z hřebene a pokračovali lesem po zarostlé honácké stezce na východ. Předpokládal jsem, že Ragnall stále nemá dost koní, aby mohl do kraje vysílat velké bojové oddíly, které by nás ohrozily, a tak jsem dopředu neposlal zvědy. Ostatně žádné další nepřátelské jezdce jsme nezahlédli, a to ani tehdy, když jsme se obrátili na sever a vjeli do lučnaté krajiny, kde jsme předtím zahlédli ony dvě skupiny. „Drží se od nás dál,“ řekl Sihtric zklamaně.

„A ty bys to neudělal?“

„Přece čím víc nás teď pobije, tím míň obránců proti němu bude stát na ceasterských hradbách.“

Nechal jsem tu hloupost bez odpovědi. Ragnall neměl žádný zájem ztrácet své muže v nic neřešících šarvátkách před hradbami. Aspoň zatím ne. Ale co tedy chce dělat? Znovu jsem se obrátil tam, odkud jsme přijeli. Bylo jedno z mála posledních rán, kdy nepršelo, třebaže vzduch se zdál vlhký a foukal studený vítr. Pršelo však v noci, a dost, takže půda byla silně nasáklá vodou. Přesto jsem si nikde nevšiml, že by honáckou stezku křížovaly stopy kopyt. Jestliže Ragnall shání koně a jídlo, mohl najít bohatší usedlosti dál uvnitř Mercie na našem jihu. Zdálo se však, že tím směrem žádné muže nevyslal. Možná mi ty stopy unikly, i když jsem pochyboval, že bych něco tak zjevného přehlédl. Navíc Ragnall nebyl žádný hlupák a jistě věděl, že nám posily musejí přijít z jihu. Jenže vše nasvědčovalo tomu, že žádné zvědy tím směrem neposlal.

Proč?

Protože se o naše posily nestaral. To bylo jediné vysvětlení, které mě napadlo. Díval jsem se na sever a viděl jsem jen husté lesy a rozmáčené louky. Uvažoval jsem, čeho Ragnall zatím dosáhl. Zničil naše malé lodstvo, a to znamenalo, že se nemůžeme dostat přes Mærse jinak, než jet

dál na východ a hledat nestřežený brod. Budoval pevnost na Eads Byrigu, která bude doslova nedobytná, pokud neshromáždíme dostatečně velké vojsko, abychom to jeho přemohli. A k tomu, aby se opevňoval na Eads Byrigu, měl jediný důvod: vytvořit hrozbu proti Ceasteru. Přesto nevyslal směrem k městu žádné hlídky ani se nesnažil zabránit příchodu možných posil. „Je na Eads Byrigu voda?“ zeptal jsem se Sihtrika.

„Jihovýchodně od kopce je pramen, pane,“ odpověděl. „Anebo spíš jen pramínek. V žádném případě nestačí pro celé vojsko.“

„Na to, aby zaútočil na Ceaster, není dost silný,“ uvažoval jsem nahlas. „A taky ví, že nehodláme obětovat muže na útok proti jeho opevnění na Eads Byrigu.“

„Jde mu jen o boj, o nic jiného,“ prohlásil Sihtric.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Aspoň ne o boj s námi.“ Něco mi napadlo, ale nevyslovil jsem to nahlas, protože jsem to ještě neměl promyšlené. Přesto se mi zdálo, že už vím, o co Ragnallovi jde. Eads Byrig mu sloužil jako klam a my jsme nebyli jeho nepřáteli. Teď ještě ne. Pohlédl jsem na Sihtrika. „Odveď muže zpátky do Ceasteru,“ řekl jsem mu. „Jedte stejnou cestou, kterou jsme přijeli. A neskrývejte se před těmi bastardy. A v Ceasteru vyříd' Finanovi, aby zítra vyjel s oddílem mužů na kraj lesa.“

Viděl jsem, že nechápe, k čemu jsem se rozhodl.

„Řekni mu, že to musí být velký oddíl, nejméně sto padesát mužů. Chci, aby je Ragnall viděl. Ať projíždějí prostor od cesty k řece, aby si Ragnall myslel, že se připravujeme na útok od západu.“

Chtěl něco namítnout, ale já jsem ho gestem zarazil. „Udělej, co jsem ti řekl, a nemudruj! Bergu, ty zůstaneš se mnou!“

Ragnall nám znemožnil přeplavit se přes řeku a teď se snažil přimět nás, abychom soustředili veškerou pozornost na Eads Byrig. Zdálo se, že se chová opatrně, že buduje velkou pevnost a neprovokuje nás vysíláním větších bojových oddílů na jih. Jenže to, co jsem o Ragnallovi věděl, říkalo, že je všechno, jen ne opatrný. Byl především válečník. Pohyboval se rychle, zasahoval tvrdě a nazýval se králem. Byl pán, který uměl své bojovníky dovést ke zlatu, a ti za ním půjdou, dokud budou jeho meče a kopí brát zajatce a zabírat bohatou půdu. A žádný muž nezbohatne budováním pevnosti v lese a lákáním nepřítele k útoku. „A ještě Fina-

novi vyříd', že se vrátím zítra nebo pozítří," dodal jsem k Sihtrikovi. Pak jsem pokynul Bergovi a rozjel se na východ. „Zítra nebo pozítří!“ zavolal jsem ještě jednou na Sihtrika.

Berg Skallagrimmrson byl Nor, který mi přísahal věrnost, a tu mi prokazoval po celé tři roky od chvíle, kdy jsem mu na pobřeží Walesu zachránil život. Mohl kdykoli odjet na sever do northumbrijského království a jistě by tam našel dost dánských nebo i norských pánů, kteří by mladého silného bojovníka přivítali. Berg však držel své slovo a zůstal věrný mně. Byl to modrooký mladík s hubenou protáhlou tváří, vážný a přemýšlivý. Nosil dlouhé vlasy po způsobu Norů a přemluvil Sihtrikovu dceru, aby mu pomocí jehly a duběnkového inkoustu vytetovala na levou tvář jakousi malůvku. „Co to je?“ zeptal jsem se ho, když se mu jizvy stále ještě hojily.

„Hlava vlka, pane,“ odpověděl vyčítavým tónem, jako bych to měl poznat sám. Vlčí hlava byl můj znak a tím, že si ji nechal inkoustem zvěčnit na tváři, mi chtěl vyjádřit oddanost. Jenže i potom, co se jizvy zahojily, připomínal obrázek na jeho tváři spíš hlavu prasečí.

A nyní jsme my dva jeli na východ. Ani teď jsem se neobával nepřátelských ozbrojenců, neboť jsem byl stále víc přesvědčen o skutečných Ragnallových úmyslech. Proto jsme jeli pořád dál, a teprve krátce po poledni jsme uhnuli na sever a pokračovali po římské cestě, která vedla do Northumbrie. Byli jsme pořád ještě daleko na východ od Eads Byrigu ale nyní jsme už vyjížděli do povlovného kopce, z jehož vrcholu jsem pak uviděl most, po němž římská cesta překračovala řeku. A tam, shluklí kolem dvou chalup, postavených na severním břehu Mærse, byli muži ve zbroji a s kopími. „Kolik jich je?“ zeptal jsem se Berga, jehož mladým očím jsem věřil víc.

„Nejmín čtyřicet, pane.“

„Zdá se, že nám nechce dovolit, abychom se dostali přes řeku,“ poznamenal jsem. „A to znamená, že se přes ni musíme dostat.“

Pokračovali jsme nějakou dobu na východ, ale teď už jsme byli mnohem ostražitější. Téměř za soumraku jsme se znovu dali na sever a dojeli k místu, kde uprostřed luk pomalu plynula Mærse. „Umí tvůj kuň plavat?“ zeptal jsem se Berga.

„To se uvidí, pane.“

Řeka byla v těchto místech dost široká, nejméně padesát kroků, navíc se sráznými břehy, a když jsem viděl její kalnou vodu a tušil hloubku, rozhodl jsem se neriskovat. Obrátili jsme se tedy zpátky proti proudu, až jsme našli místo, kde do řeky od jihu vstupovala blátivá cesta. Z toho se dalo soudit, že je tam brod. Ne žádný významný brod, ale místo, kde zřejmě nějaký statkář zjistil, že je možné přejít s dobyt看kem na druhou stranu. Ale jistě ne po deštích, kdy je řeka rozvodněná.

„Musíme to tady zkusit,“ řekl jsem a rozjel jsem se do vody. Za chvíli mi sahala po boty a pak nad ně. To už jsem cítil, že kůň bojuje s proudem. Jednou dokonce uklouzl, ale když jsem se už viděl ve vodě, nějak se mu podařilo udržet se na nohou a šel dál, hnaný spíš mým strachem, než že bych ho pobízěl. Berg jel za mnou a někde uprostřed mě předjel, takže na druhý břeh vystoupil první.

„Nenávidím tyhle neznámé brody,“ zabručel jsem, když jsem zastavil vedle něho. „Člověk nikdy neví, čeho se v nich dočká.“

Našli jsme menší jasanový hájek, uvázali koně a pak jsme se snažili spát. Berg usnul hned a spal jako dřevo, ale já jsem většinu noci probděl a poslouchal ševlení větru ve větvích. Neodvážil jsem se rozdělat oheň. Podobně jako kraj na jih od Mærse se zdály i tyhle končiny opuštěné, ale to neznamenal, že někde nablízku nemůže být nepřítel. Musel jsem se tedy ve tmě chvět zimou. Teprve k ránu jsem upadl do neklidného spánku, a když jsem se probudil, Berg vedle mě už lámal bochníček chleba na dva kusy. „Pro tebe, pane,“ řekl a podával mi ten větší.

Vzal jsem si menší kus a s hekáním jsem vstal. Cítil jsem se rozlámaný a bolela mě snad každá kost v těle. Došel jsem na okraj hájku a zahleděl se do mdlého jitřního světla. Šedivá obloha, šedivá krajina, šedivá mlha. Ráno s vlčím světlem. Zaslechl jsem za sebou Berga. „Mám osedlat koně, pane?“ zeptal se.

„Ještě ne.“

„Kde to jsme?“

„V Northumbrii,“ odpověděl jsem. „Severně od Mærse je už všechno Northumbrie.“

„Tvoje země, pane.“

„Ano,“ souhlasil jsem. Narodil jsem se v Northumbrii a doufal jsem, že v ní také zemřu, i když mé rodiště leželo daleko odtud na východním pobřeží. Mým domovem byl Bebbanburg, pevnost na břehu moře, o kterou mě zrádně připravil strýc, a třebaže už dávno nežil, pánem v ní byl stále jeho syn. Sliboval jsem si, že jednoho dne svého bratrance zabiju a to, co mi právoplatně patří, si vezmu zpět. Tenhle slib jsem si opakoval snad každý den svého života.

„Kdo tady vládne?“ zeptal se Berg s pohledem upřeným do vlhké šedi. Musel jsem se nad jeho otázkou pousmát. „Slyšel jsi někdy o Sygfrot-hyroví?“

„Ne, pane.“

„Nebo o Knutovi Jednorukém?“

„Ne, pane.“

„Nebo o Halfdanu Othirsonovi?“

„Ne, pane.“

„A o Eowelsovi Silném?“

„Ne, pane.“

„Eowels zase tak silný nebyl, protože ho zabil Ingver Jasný meč. Slyšels někdy o Ingverovi?“

„Ne, pane.“

„Sygfrothyr, Knut, Halfdan, Eowels a Ingver,“ opakoval jsem ta jména, „všichni tihle se v posledních deseti letech prohlašovali za krále Jorviků. A dnes je naživu jen jediný z nich. Víš, kde leží Jorvik?“

„Někde na severu, ne? Je to město?“

„Kdysi to bylo velké město,“ řekl jsem. „Postavili ho Římané.“

„Jako Ceaster?“ Berg toho věděl o Británii málo. Sloužil Rongvaldovi, Norovi, jenž zemřel v chaosu krvavé řeže na waleském pobřeží. Od té doby sloužil Berg mně, žil v Ceasteru a bojoval se zloději dobytka, kteří přijížděli z Northumbrie nebo z waleských království. Přesto měl zájem dozvědět se o Británii víc.

„Ano,“ přikývl jsem, „Jorvik je jako Ceaster. A jako u Ceasteru spočívá jeho síla v kamenných hradbách. Je to pevnost, která střeží řeku, a ten, kdo vládne v Jorviku, o sobě může prohlašovat, že je vládcem Northumbrie. Ingver Jasný meč je králem Jorviků, ale říká si král Northumbrie.“